

Урок 73. ВІДМІНКОВІ ФОРМИ ОКРЕМИХ ЧИСЛІВНИКІВ

Дата _____

Клас _____

Мета: вчити учнів правильно вимовляти і писати відмінкові форми окремих числівників; формувати правильні правописні вміння і навички; збагачувати словниковий запас; розвивати пізнавальну самостійність, мовлення учнів; виховувати культуру писемного мовлення.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ (див. додатковий матеріал до уроку на с. 3)

III. ПОВІДОМЛЕННЯ ТЕМИ Й МЕТИ УРОКУ

— Сьогодні на уроці ви дізнаєтеся про відмінкові форми окремих числівників.

IV. СПРИЙМАННЯ Й УСВІДОМЛЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. Робота за таблицею

— Розкажіть, що ви знаєте про числівник. Наведіть приклади.

Числівник	
Означає кількість предметів	Означає порядок предметів під час лічби
Відповідає на питання <i>скільки?</i>	Відповідає на питання <i>який?, котрий?</i>
Зв'язаний у реченнях найчастіше з іменниками	
Виступає у реченнях найчастіше другорядним членом речення	

2. Робота за підручником (вправи 262–264, с. 114–116)

Словникова робота

П'ятсот

— Прочитайте вірш. Складіть коротке міркування за його змістом.

Нелинь-дуб — не просто дуб,
А дубисько вічний.
Ходить сторож молодий і дуби ці лічить.
Полічив і записав, і сказав по тому:
— Літ не менше, як п'ятсот, нелиню оцьому!

Г. Чубач

Гра «Кола на воді»

Слово *п'ятсот* записують вертикально, на кожну букву учні мають дібрати слово-числівник.

Сімдесят, сімдесяти

— Від числівників, які відповідають на питання *скільки?*, утворіть числівники, які відповідають на питання *який?, котрий?*.

Вісімдесят, двадцять, сорок, п'ятдесят, шістдесят, п'ятнадцять, сімдесят.

3. Фізкультхвилинка

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ Й СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ОТРИМАНИХ ЗНАНЬ

1. Робота в парах

— Поєднайте числівники з іменниками. Запишіть утворені словосполучення.

2 (дівчина), 11 (гриб), 14 (горобець), 16 (олівець), 50 (вечір), 60 (курча), 4 (океан), 3 (морква), 600 (корова), 10 (яйце), 33 (казка), 80 (цукерка).

2. Робота в групах

— Побудуйте речення, використовуючи подані групи слів.

Діти, збиратися, вистава, починатися, о 16 годині. Змагання, брати участь, троє учнів, четвертий клас. Діти, годувати, білочка, п'ять горішків, парк. Уроки, початися, школа, восьма година, ранок. Циркова, вистава, цікава, тривала, година, дві.

3. Тестування

1. Що означають числівники?

- а) Ознаку предмета;
- б) порядок предметів під час лічби;
- в) кількість або порядок предметів під час лічби.

2. На які питання відповідають числівники?

- а) *Скільки? котрий? який?*;
- б) *який? чий? чиє?*;
- в) *який? яка? яке?*.

3. У якому рядку всі слова — числівники?

- а) Двоє, троє, четвірка, шестеро, десятеро;
- б) одиниця, п'ятдесят, п'ятсот, дев'ять, шістдесят сім;
- в) другий, сорок третій, дев'яностий, двісті тридцять сьомий, шостий.

4. У якому рядку всі числівники відповідають на питання *скільки?*

- а) Двадцять сім, тридцять сім, сорок два, п'ятдесят вісім;
- б) перший, два, три, чотири, десять;
- в) двійка, шістдесят шостий, шістсот два, двісті два.

4. Гра «Перетворення»

— Запишіть числівники словами. Від числівників, які відповідають на питання *скільки?*, утворіть числівники, які відповідають на питання *який?*, *котрий?*.

7, 11, 43, 35, 21, 6, 3, 115.

VI. ПІДСУМОК УРОКУ. РЕФЛЕКСІЯ

Розповіді учнів про числівник за таблицею.

— З якими числівниками ознайомилися на сьогоднішньому уроці?

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Вправа 265 (с. 116).

ДОДАТКОВИЙ МАТЕРІАЛ ДО УРОКУ

1. Перевірка домашнього завдання (вправа 261)

2. Робота над прислів'ями

— Поєднайте частини прислів'їв. Підкресліть числівники.

Хто мовчить,	мало тепла.
В роботі «ох»,	той двох навчить.
Одне літо краще,	а шостий відпочиваємо.
П'ять днів нічого не робимо,	а їсть за трьох.
От погода: один день блисне,	як сто зим.
Багато диму —	а сім кисне.

3. Словникова робота

Гра «Вилучи "зайву" літеру»

Один школяр пригадує словникові слова і записує їх у стовпчик, використовуючи «зайві» літери. Другий — закреслює олівцем літери, які він вважає «зайвими», та перевіряє правильність записаних слів за орфографічним словником.

Варіанти слів:

вурлиця — вулиця

щчодня — щодня

восиени — восени

цемендт — цемент

юннатти — юннати

фудтбол — футбол

4. Каліграфічна хвилинка

Шс ст шд шц ят яс Вв вс см сд ся дя тя

Шістдесят шістдесяти вісімдесят вісімдесятий

Розумній людині і вісімдесят ремесел мало.